

GLAS NARODA

- List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3d, 1879.

No. 120 — Štev. 120 —

ME LIII. — LETNIK LIII.

NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 20, 1945 — SREDA, 20. JUNIJA, 1945

Telephone: Chelsea 3-1242

Predsednik na Zapadu

Velik srebrn transportni aeroplani, ki ima vse domače udobnosti, je včeraj letel proti zapadu in peljal predsednika Trumana iz Washingtona v Olympia, Wash.

Aeroplani so odleteli iz Washingtona ob 8.20 zjutraj in se je vstavil na McChord letališču, 18 milij od Olympia ob 8.37 zvečer. V državi Washington bo predsednik nekaj dni gost govorjenja Mon C. Wallgrena, nato pa bo odletel v San Francisco na zaključno sejo mednarodne konference, ki bo najbrže v soboto končana.

Raskošni C-54 aeroplani, okrašeni z zastavami 44 držav, so leteli v velikem ovinku čez Cleveland, Chicago, Milwaukee in Helena, Mont., in se ni med potom nikjer vstavil. Pot je približno dolga 2450 milij. Zastave predstavljajo države, katere je posadka aeroplana že obiskala. Ker so se nekateri letalec večkrat zglašili tudi na Japonskem, je na aeroplantu tudi japonska zastava.

Pred predsednikovim aeroplanim sta letela dva aeroplana. V enem so se vozili tajni detektivi, v drugem pa časopisniški poročevalci in fotografi.

Pred odletom z National Airport v Washingtonu je bil predsednik zelo začeden, ko je videl generala Eisenhowera, ki je tudi prišel na letališče, da odpotuje v New York.

"Nisem vedel, da boste danes tako zgodaj vstali, Ike," je rekel predsednik.

"Well, moral sem, to veste," je odvrnil smeje general Eisenhower.

Na McChord letališču je predsednika pozdravil govoril države Washington, nato pa sta se odpeljala v državni Kapitol.

Pred predsednikovim aeroplanim je pristal aeroplani z detektivi, ki so uradništvo letališča obvestili, da prihaja predsednik Truman.

Pilot predsednikovega aeroplana je polkovnik Henry T. Myers, ki je bil pilot predsednika Roosevelta in je tudi pripeljal generala Eisenhowera iz Pariza v Washington.

Španška ne smie biti

v Ligi narodov

Mehika je na konferenci v San Francisco stavila predlog, da Španška pod vladu generala Franca ne sme postati članica Lige narodov.

Mehiški delegat Luis Quintanilla, bivši poslanik v Moskvi, namerava svoj predlog predložiti konferenci Združenih narodov na javni seji.

državah vrnit v Italijo in ga je včeraj papa Pij XIII. sprejel v privatni avdijenci. Generala sta spremljala njegov sin Lt. William Clark in šef njegovega štaba general Alfred M. Gruenthal.

Papež se je generalu Clarku zahvalil, da je obvaroval Rim ponosenja. Po avdijenci pri papežu je generala sprejel kraljevi namestnik princ Umberto v Kvirinalu.

EISENHOWER OSVOJIL NEW YORK

Največje mesto na svetu je priredilo največji sprejem možu, ki je zlomil hrbtenico nemški armadi—generalu Dwight D. Eisenhoweru. — Bil je sprejem, kakoršnega niti stari Rim ni priredil zmagovitemu cesarju.

Ob trenutku, ko je na La Guardia Field general Eisenhower stopil iz aeroplana pa do pozne ure, ko je legel k počitku v Waldorf Astoria hotelu, so mu doneli na ušesa glasni pozdravni klici. Na 35 milj dolgi poti po newyorških ulicah so stale velike množice ljudi in video in pozdravilo ga je najmanj 4,000,000 ljudi.

Visoki pelnik si je s svojim smerhajjem osvojil New York, kakor si je osvojil Pariz, London in Washington. Ljudje so stali po pločnikih od ceste do zidu; stali so pri oknih in po strehah. Vsakdo je hotel videti in pozdraviti ter počastiti poveljnika, ki je svoje armade vodil do zmage.

General Eisenhower se je z županom La Guardio vozil v odprttem avtomobilu, pred katerim so vozili policisti na motornih kolesih. General je ves čas stal v avtomobilu ter desno odzdravljal pozdrave, kadar je bila množica posebno glasna, pa se je odpril in z obema rokama vračal pozdrave.

Pogosto se je kdo preril skoz množico in stopil do avtomobila, da generalu seže v roke. In general je bil vedno učuten in segel v ponudeno roko, toda policija je tako ponanjanje navadno preprečila. Najslavesnejši trenutek za generala Eisenhowera je bil pač pred Mestno hišo, kjer mu je župan La Guardia podlil mestne ključe in nalaščanju izdelano zlato kolajno z napisom: "Generalu Dwight D. Eisenhoweru, zmagovitemu vrhovnemu poveljniku zavez-

Ob petih se je general Eisenhower odpeljal v Waldorf Astoria hotel, da se nekoliko odpocije in govoril s svojo ženo, katero je le malo videl pri prejemu pred City Hall. Zvezec je bil v Waldorf-Astoria hotelu banket — breza mesa. Na banketu je bilo 1500 povabljenih gostov, katerih vsakega je plačal \$18.

Ruski govor v Berlinu ubit

Berlinski radio je sinoč sporočil, da je za posledicami nesreče z motornim kolesom mrl ruski vojaški poveljnik v Berlinu general Nikolaj J. Berzin.

To poročilo je objavil marshal Grigorij K. Žukov, toda ne pove nobenih podrobnosti, tem več samo praviti:

"Tragični dogodek je iztrgal iz naših vrst zvestega sina boljševiške stranke in slovite-

ga bojevnika velikega naroda."

General Berzin je prevzel poveljstvo nad Berlinom 3. junija in si je postavil načelo: "Ne nasitovanja, pa tudi ne krutosti."

General Berzin je bil ob svoji smrti star 41 let.

Kupite en "extra" bond danes!

Vsak čas pričakujejo zmago na Okinawi

Ostanki japonske armade na Okinawi so potisnjeni na rob visoke pečine na južnem koncu Okinawe in v Washingtonu od admirala Nimitza vsak čas pričakujejo naznanilo o končni zmagi.

Admiral Nimitz poroča, da pet ameriških divizij tako naloči prodira, da mu izkažejo zadnjo čast.

Pogrebni obredi so bili kratki. Vojak z zvezdnato zastavo in z generalovo redčo zastavo v tenu belimi zvezdami je stal v vnožju krste, trobentač je zatobil mrtvački signal in 12 vojakov je oddalo po tri salve na puški.

General Buckner, ki je šel na vrh hriba opazovati odločilni napad marinov, je bil zader ob 1.15 popoldne in 10 minut pozneje iz izlühil. Zadel ga je prvi sovražni topovski strel, ki je bil istega dne oddan. Nikdo okoli njega stoji ni bil ranjen.

General Buckner se je ravno šalil z nekim častnikom in se smejal, ko ga je zatekel kos artilerijskega izstrelka in še, ko je bil mrtev, je ležal smeht na njegovem obrazu.

DRAGOCEN NEMŠKI ZAKLAD NAJDEN

Poročilo iz Pariza naznana, da so ameriški vojaki našli velik nemški zaklad, ki je vreden nad pet milijard dolarjev in med katerim so dragocenosti iz Avstrije in Bavarske ter zlatnina iz raznih cerkev in tisočih žrtev, ki so pomle po koncentracijskih taboriščih.

Ta zaklad ima mnogo večjo veljavco kot zaklad, ki je bil 7. aprila najden v solnem rudniku pri Merkersu, 18 milij jugovzhodno od Hersfelda v Turingiji.

Sedanči zaklad je bil najden v blagajnah v državnih bankah v Regensburgu.

Največ v zakladu je vrednostih listin, med katerimi so samo avstrijske predstavljajo vrednost treh milijard, bavarske pa dve milijardi dolarjev.

V zaboljih in kovčegih so spravljeni zlate ure, zapestnice in druga zlatnina raznih ljudi po zasedenih deželah. — Tam je tudi zlat tabernakel iz ruske pravoslavne cerkve v Pragi. Poleg tega je tudi zlate denarje v vrednosti do \$100,000 ter 15 zlatih palic vrednih \$300,000.

Dvajset milij vznožno od Monakovega so vojaki našli neprecenljivo knjižnico monakovskega vseuniverzitetiča, ki jo cevijo na več milijonov dolarjev. Skrita je bila v majhni vasi Kirchdorf. Več slavnih slik iz monakovskih cerkv, ki so vredne nad miljon dolarjev in 1500 redkih knjig so našli v nemškem župnišču in pri učitelju v vasi, ki ima 40 hiš.

Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Poslji te Vaš dar še danes Slovenskemu Pomožnemu Čdorbu 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

Sizuoka ima okoli 212,000 prebivalcev, Tojokasi pa okoli 242,000 in sta na jugozapadni obali Honšu otoka med Tokijem in Nagojo. Fukuoka ima 323,000 prebivalcev in je na severni obali Kijušu.

Sizuoka, 85 milij jugozapadno od Tokija je največje mesto med Jokohamo in Nagojo. Mesto je stisnjeno okoli starega gradu, v katerem so vojaški uradi. Najpoglavitevni cilj je Sumitomo tovarna za lahkue kovine; za njo pa so delavnice za popravila železniških voz, jeklarne, papirnice in predilnice.

Tojokasi, ki je veliko srednje svilnate industrije, je 189 milij jugozapadno od Tokija. Mesto ima več minicejskih in razstreljivih tovarn v južnem delu mesta blizu vojaške šole. V mestu je kakih 30,000 hiš, večinoma lesene.

Fukuoka je glavno mesto severozapadnega dela Kiujušu otoka in ima mnogo tovarn za aeroplane. Sredi mesta je Nippon tovarna za gumij, Kanegafuchi predilnica in Vatanabe jeklarna. Onstran zaliva od

PAYROLL SAVINGS POSTER

BUY NOW FOR THE BIGGER 7TH WAR LOAN
Through Payroll Savings

NAPAD Ž B-29 NA NOVA SREDIŠČA NA JAPONSKEM

Fukuoke v Saitozaki so velika skladišča olja in premoga.

14,500 traktorjev za Evropo

Da naglo pomaga osvobojevni deželam Evrope pridelovati živež je United Nations Relief and Rehabilitation Administration sinoči naznana, da bo v Evropo poslala 14,500 traktorjev, s katerimi bodo jenši posejali polja.

Traktorji ceni, da bo 14,500 traktorjev moglo obdelati 2,900,000 akrov polja in bo privedenih 1,500,000 ton žita.

Dežele, ki bodo dobile traktorje, so razdeljene v dva razreda — take, ki jih morejo platičati in take, katerim daje U. N. R. R. A. posojilo. Razdelje ni bodo naslednje:

Države, ki bodo plačale:

Francija 3798; Italija 810; Holandska 530; Norveška 330; Belgija 150 in Danska 70.

Države, ki ne bodo plačale:

Poljska 3526; Jugoslavija 2500; Čehoslovaška 1500; Grčka 1261 in Albanija 25.

Od teh jih bo že ta mesec odposlanih 8297.

Ruski cerkveni dostojanstveniki gostje nadškofa škofije Canterbury

Iz Londona se javlja, da je prva uradna delegacija ruske pravoslavne cerkve dospela dne 11. junija v London, kjer ostane nekako dva tedna. Tukaj te dobe bode ruska cerkvena delegacija gost dr. Geoffrey Fisher, nadškofa diocese Canterbury.

Kakor znano, je v septembру leta 1943 tudi nadškof diocese York, dr. Cyril Garbett, uradoma obiskal dostojanstvenike ruske pravoslavne cerkve v Moskvi.

General Mark W. Clark pri papežu Piju

General Mark W. Clark se je s svoega obska v Zdrženih

WAC in vojak plešeta ameriški ples "jitterbugging" na banketu, ki ga je ameriški general Bradley priredil v počast ruskemu maršalu Konevu v Nemčiji.

"Glas Naroda"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation) Frank Saker, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDURZENE DRŽAVE IN KANADO: \$7.—; ZA POL LETO —\$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni soboto, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 8-1242

Suzuki-san

Suzuki-san, oziroma gospod Suzuki, ki je ministerski predsednik vsega Nipona, je izredno vesel, kajti prebivalstvo Japonske se je končno pričelo brigati za bodočo osodo vse Japonske in vsega japonskega prebivalstva. Suzuki je namreč ravnokar izjavil, in sicer uradoma, da se nikdar ni strinjal z onimi svojimi rojaki, ki so bili mnenja in so trdili, da je bojevanje na otoku Okinawa smatrali kot odločilno bitko sedanje vojne med našo republiko in Niponom. Poleg tega je tudi povdarjal, da bode dosegel popolno in vsestransko zmago, tudi ako ne ostane niti jeden Japonec pri življenju, da bi se vesil te zmage.

Naša javnost je tem povodom takoj izrazila svoje mnenje glede njegove izjave in sicer na ta način, da mu je zagotovila, da bode naše prebivalstvo z vso svojo iskrenostjo z njim sodelovalo, in da bode tudi naše vojaštvo preziralo vse svoje vojne muke in napore, samo da mu v tem pogledu vsestranski pomaga. Istočasno sta tudi naša generala Arnold in Le May izjavila, da bodo poslala Suzuki-samemu njegovemu narodu v kratkem kar dva milijona ton najboljših bomb, tako da bodo bombardovanje Nipona v bližnji bodočnosti kar osemkrat toliko, kakor sedaj.

Suzuki je tudi izjavil, da morajo Japonci pred vsemi premagati in vničiti ameriško vojno silo že na morju, in potem ko pride ta sila na japonsko obrežje (potem, ko je vničena), jo morajo tudi na kopnem še enkrat vničiti, in sicer takoj na obrežju, — inako kaka četa prične kljub vsemu imenovanemu vničevanju prodirati v notranjost japonskih otokov, jo mora japonsko ljudstvo še enkrat vničiti. Naš general MacArthur in tudi admiral Nimitz, bi nikdar ne zamogla podati tako jasnih načrtov, kakor jih je podal Suzuki-san našemu poveljništvu na Pacifiku glede bodočega bojevanja na japonskih otokih.

Suzuki obljubuje, da bode dosegel vsestransko zmago z četami, ki se z oziroma na način svojega bojevanja nikakor ne zamorejo prizmerjati z našim vojaštvo.

Nekateri naši vojaki so izrazili svoje mnenje glede Suzukijeve izjave na ta način, da so izjavili, da Suzuki najbržo misli, da bodo sedaj naša vojska na Pacifiku — umrila svede smeha.

V ostalem pa, — ako smo resni, se nikakor ne smemo norčevati našemu sovražniku, tudi ako poda javnosti tako nesmiselno izjavo. Tačka izjava namreč prav lahko povzroči, da bodo naše vojaštvo tam na japonskih otokih postala preveč samozavestno, kajti radi prevelike samozavesti, je dosedaj moralo že dokaj naših vojakov po nepotrebem oditi v japonska nebesa. Prevelika samozavest zamore povzroči, da bodo naše oblasti odredile, da se produkcija tankov in streljiva pomanjša, kakor se je to zgodilo predno je bila Nemčija tepeha. Prevelika samozavest zamore tudi včasih dovesti kar narod do tega, da prične misliti, da nadkrijuje vse ostale narode, na kar je premagan, kar zamore Adolf Hitler potrditi iz svoje lastne izkušnje — ako je še živ.

V ostalem je pa zgoraj omenjena japonska zadeva dokaj resna, in zamore postati še resnejša na večjih japonskih otokih. In naši dečki tam na Okinawi se nikakor ne smejo kujub temu, da je dosedanja vojna proti Niponu bila dosedaj le malenkostne kakovosti.

Toda včasih se bodo vendarle treba nekoliko smerjati vseled japonskih političnih izjav, kakoršna je bila ona, katero nam je podal — Suzuki-san.

Angleško-Slovenski BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

Komentar o sodobnih dogodkih

IZ URADA SLOVENSKO-A M E R I Š K E G A N A R O D N E G A S V E T A

Zadnji teden smo poslali našim odbornikom, podružnicam in listom zelo važen govor, ki ga je od 26. maja podal v Ljubljani marsal Tito. Čitati bi ga morali vsi, ki se zanimata za dogodke v stari domovini in o problemu slovenske Koroške, Trsta in Primorja.

Slovenska vojska se je umaknila iz Celovca in drugih delov Korotana vsled tehničnih razlogov, ker se je v teh krajinah nemška vojska podala Trst, Gorico in Puli. Okrog 2000 jugoslovanskih vojakov pa ostane v izpraznjenem ozemlju in ti so podvrženi komandi feldmaršala Alexandra. Načelje podrobnosti so podvržene sporazumu med Jugoslavijo in Alexandrom.

"Ona Jugoslavija, ki se je borila, ne zahteva ničesar drugega, nego da bodo vsi njeni narodi v okvirju njenih mej," je dejal Tito v Ljubljani. "To je naša stará pravda!"

Mi ameriški Slovenci pač moramo vzeti ta sporazum in kompromis brez kričanja in protestnih demonstracij, dasravno smatramo, da je Jugoslavija upravičeno zahtevala okupiranje vsega osvobojenega ozemlja, vključivši Trsta. Protestne demonstracije bi služile za provočiranje italijanskih elementov v Ameriki, ki uživajo simpatije Velike Britanije in tudi nekaterih krogov v Washingtonu. To bi nam več škodilo kot pa koristilo, kajti krivdo za prepire bi oprili na naše rame. Pomnite je treba predvsem, da gre sedaj le za začasno okupacijo osvobojenega teritorija in ne za končno razrešitev mej med Jugoslavijo in Italijo.

6 V svojem ljubljanskem govoru se je Tito dotaknil tudi usode narodnih izdajalcev, o nich, ki so doma ruvali proti osvobodilni vojski in sodelovali z Nemci, in onih ki so odnesli pete in iz tujine vodijo propagando proti Novi Jugoslaviji.

"Roka pravice, roka osvete našega naroda je že dosegla ogromno večino vseh teh," se je izrazil Tito, "le enemu malemu delčku se je posrečilo pobegniti izven naše dežele pod okrilje pokroviteljev. Ta manjšina ne bo nikoli več videla teh naših krasnih planin in evetočnih poljan. Če bi se to zgodilo, bi bila zanje le zelo kratica doba. Vsakdo onih, ki bi si usojal krhati naš... patriotskim, naletel bi na granično steno, ob kateri bi si razbil ne samo nos, temveč tudi glavo..."

To niso prazne besede. Zanimale bodo zlasti nekatere gospode v Clevelandu, ki še vedno fanatično računajo na po-vratek v staro domovino, potem ko bodo "svet spreobrnili". Nam se zdi, da jim je že odklenkalo. Slovenski narod se ni boril štiri leta in umiral zato, da bi zopet nad njim gospodarila stara garda, ki ni hotela in tudi sedaj ne mara razumeti, da hoče ljudstvo svoboščiti, politično in gospodarsko svobodo. In poskrbel je, da mu te svobode nikoli več nihče ne odvzame.

Napetost glede okupacije Trsta in upravljanja primorskega ozemlja do končne rešitve teritorialnih zahtev Jugoslavije na mirovni konferenci, se je polegla. Natančno poročila glede sporazuma med Ameriko in Anglijo na eni strani in med marsalom Titom na drugi nimamo. Ce pa jemljemo za podlago časnikarska poročila, je razvidno, da bodo zavezniške vojaške oblasti kontrolirale tržaško loko in mesto ter ovo ozemlje, ki leži zapadno od železniške proge Trst - Goriča - Kobarič - Tribož (Tarvisio) - Beljak (Villach). Angleška mornarica okupira in uporablja tudi mornariško bazo v Pulju. Vsi ostali deli Primorske in Istre pa ostanejo pod jugoslovansko upravo. Ce so ti podatki zanesljivi, te-

daj bo Jugoslavija upravljala do mirovne konference nad 80% jugoslovanskega ozemlja, ki je od 1918 naprej pripadalo Italiji. To bi tudi značilo, da dosežen sporazum predstavlja velik kompromis, pri katerem so zaveznički popustili 80% ozemlja Jugoslaviji, pa 20% odstotkov.

Kar se je zgodilo v Slovenciji in Jugoslaviji v zadnjih

stirih letih, je posledice stolnega zatiranja vladajočih likov. Vse doprinose do veličastne zmage, je priboril naš rod sam. A njegova največja zmaga je bila utrditev edinstva vseh zdravih in zavednih elementov v borbi za skupni cilj. Preburili so se tudi ne-

(Nadaljevanje na 4. str.)

Mrs. Fany Lenaršič premi-nula v New Yorku

Včeraj je v bolnišnici na Wards Island v New Yorku umrla Mrs. Fany Lenaršič, starca 52 let in rojena v Kamniku. Zapušča moža Matijo Lenaršič, sina Jožeta v starem kraju in sestro Antonijo Svetnik v New Yorku.

Njeno truplo leži pri pogrebnišku Anton Kirn, 514 E. 6th St., New York City.

Pokopana bo s sv. mašo začudnišnico v petek ob 10. v cerkvi sv. Cirila na Osmi na pokopališču sv. Trojice.

Naj ji bo lahka ameriška gruča: užalešenim zaostalim naše sožalje.

NAŠI ZASTOPNIKI

California:

San Francisco, Jacob Laushin.

Colorado:

Pueblo, Peter Culig.

Walsenburg, M. J. Bajuk.

Indiana:

Indianapolis, Fr. Markich.

Illinois:

Chicago, Joseph Bevčič.

Chicago, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois).

Joliet, Jennie Bambich.

La Salle, J. Splich.

Mascoutah, Martin Dolenc.

North Chicago in Waukegan, Math. Warske.

Michigan:

Detroit, L. Plankar.

Minnesota:

Chisholm, J. Lukanc.

Ely, Jos. J. Pesch.

Eveleth, Louis Gouze.

Gilbert, Louis Vessel.

Montana:

Roundup, M. M. Pantan.

Nebraska:

Omaha, P. Broderick.

New York:

Gowanda, Karl Strishta.

Little Falls, Frank Mast.

Worcester, Peter Rode.

Ohio:

Barberton, Frank Troha.

Cleveland, Anton Bobek, Charles Karlinger.

Girard, Anton Nagode.

Lorain, Louis Balant, John Kum.

Youngstown, Anton Kikelj.

Oregon:

Oregon City, J. Kobl.

Pennsylvania:

Conemaugh, J. Brezovec.

Coverdale in okolica, Jos. Paternel.

Bessemer, John Jevnikar.

Export, Louis Supančič.

Farrell, Jerry Okorn.

Forest City, Math. Komin.

Frank Blodnikar.

Greensburg, Frank Novak.

Homer City, Joseph Kerf.

Imperial, Coraopolis, in okolica: — Anton Keb.

Johnstown, John Polants.

Krak, Anton Taužej.

Luzerne, Frank Baloch.

Midway, John Zust.

Pittsburgh in okolica, Philip Progar.

Steeltown, A. Hren.

Turtle Creek, Fr. Schiffrer.

West Newton, Joseph Jovan.

Milwaukee, West Allis, Frank Skok.

Wisconsin:

Sheboygan, Anton Kolar.

Wyoming:

Rock Springs, Mary Tauchar.

Diamondville, Joe Rotich.

(*Zastopniki, ki imajo poleg imena *, so upravičeni obiskati tudi druge naselbine v njih okraju, kjer je kažejo rojakov naseljenih.)

Vsek zastopnik Izida potrdil za svojo

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

PO VOLITVAH V KANADI

Pri splošnih volitvah v Kanadi je bil minister za državno obrambo poražen. — Njegova nasprotnica, nadna domačinka iz province Saskatchewan je zmagovalka.

Qu'appelle, Sask., 17. junija. — Pri volitvah v Kanadi je znana pod imenom "Canadian Commonwealth Federation".

Mrs. Strumova bude edina ženska poslanica z 344imi poslanci dolenje zbornice parlamenta, čeprav zasedanje se kmalo prične. Tekom njene volilne kampanje Mrs. Strum ni nikdar napadala svojega političnega nasprotnika, generala McNaughtona in v svojih govorih se tudi ni zavzemala za ženske politične pravice, pač pa le za pravice vsega prebivalstva. Pri tem je le povdrala, da so tudi ženske del kaadskega ljudstva in istodobno več denarja, toda povzeli so kljub temu vsek svojo kotonjne pijač. Od zgoraj omenjene svote, dobila je osrednjega vladu \$32,000,000, in provincionalna vlada province Ontario \$20,000,000 davkav, dočim se uprave raznih mest doobile \$319,000 lokalnega davka.

"POMANJKANJE" MESA V KANADI

Toronto, Ont., 17. junija. — Kanadske mesnice sicer niso tako polne mesa, kakor nekateri ljudje domnevajo onstran mednarodne meje, oziroma v Zjednjeneh državah, toda vsekakor v Kanadi si vsakdo lahko privošči toliko mesa, kolikor mu je draga, da se sij dvačkrat na dan do sita pokrepca z vsakovrstnim mesom. Čemu je temu tako, je sicer bolj stranskega pomena, toda znaeno je, da se iz Kanade izvaja dokaj manjše količine mesa v inzemske, kakor iz Zjednjeneh držav. Da zadevo preiščejo, dospele je v Kanado nekako časniških poročevalcev iz Zjednjeneh držav. Nek repoter iz Pittsburgha v Pennsyl-

DOVOLJ OPOJNIH PIJAČ V ONTARIO

Toronto, Ont., 15. junija. — Vlada province Ontario je ravnokar objavila dokaj zanimivo poročilo z ozirom na opojne pijače, katere se vsako leto potrebuje v svrhu dobre volje vsega prebivalstva province Ontario. Iz tega poročila je posneti, da so prebivalci province tekom minolega leta izdali \$95,195,13 za pivo, vino in raznovrstno žganje, da jih ni preveč zelo tekom zime, in da jim tudi ni bilo preveč vrčne tekom poletnih dni. Pripomniti se pmora, da je bila pijača v mnohem poslovnom letu nekoliko dražja, kakor leto dni poprej. Potrosili so toraj nekoliko več denarja, toda povzeli so kljub temu vsek svojo kotonjne pijač. Od zgoraj omenjene svote, dobila je osrednjega vladu \$32,000,000, in provincionalna vlada province Ontario \$20,000,000 davkav, dočim se uprave raznih mest doobile \$319,000 lokalnega davka.

Izdelovanje povzite opojne pijače, vštevi nakup potrebnega materijala, je veljalo tovarnje le \$42,000,000, in vse ostalo odpado na razne davke; — z drugimi besedami, kadar je potrošil \$1 za pijačo, je moral plačati poleg tega še \$1,27 davkov, da je lahko zakonitum potom pil.

Izgubljeni in najdeni predmeti v Vancouver, B. C.

Vancouver, B. C. — Kakor v vseh velikih mestih ima tudi tukajšnja policija poseben urad, v katerem meščani oddajajo najdene stvari ali pa na njanjajo, kaj so izgubili. Mr. G. K. Inglis, je te dni pripravljal v imenovanju urad štiri čevljije in pol visok "soda fountain", katerega je našel neko v pravem pomenu besede "zatetam", ter ga skušajo pridobiti za to, da nakupi še večje količine mesa in da najame še nadaljnje trupe v svrhu odprave mesa v razne kraje, kjer so najboljše železnične zveze.

Ko je s svojim trukom potoval od enega do drugega merskega podjetja in kupoval meso, se je o zadevi novega kupeku kmalu izvedelo. Ko je nakupil veliko število plečet, Šunk, in vsakovrstnih komadov govedine, je mislil, da ima sedaj dovolj mesa, toda prodajalec mesa so mu bili redno in v pravem pomenu besede "zatetam", ter ga skušajo pridobiti za to, da nakupi še večje količine mesa in da najame še nadaljnje trupe v svrhu odprave mesa v razne kraje, kjer so najboljše železnične zveze.

Himmller, Hitler in Hess — mrtvi v Kanadi

Vancouver, B. C. — V tukajšnjem mestnem akvariju so našli trupla Himmllerja, Hitlerja in Hessa, kateri vsi so morali umrieti na žalosten način. Imenovani trije so namreč bili veliki polipi, ki so znani pod imenom oktopi. — Umrli so radi tega, ker voda v akvariju ni bila dovolj slana, kajti močan veter je povzročil, da je valovje reke Fraser, deloma padalo v slano vodo akvarija, v katerem so živelii imenovani trije "blagopokojniki."

ŠKOTSKA ŠTEDLJIVOST

Toronto, Ont. — Škotje so znani po vsem svetu kot ljudje, kateri z ozirom na štedljivost nadkrijujejo vse ostale narode sveta. Da je temu v resnici tako, je dokaza narednik kanadske vojske, Sandy Cowan, kateri je služil kot kanadski vojak v prvi, kakor tudi v drugi svetovni vojni. Narednik Cowan, ki je rodom iz Škotske, toda kanadski državljani, je v obeh vojnah našel lepo število spominkov, katere vse skrbno hrani. Koncem maja, ko se je vrnil iz Evrope, ga je pa pričelo boleti na desni strani prsi in sicer baš na mestu, kjer so njegova desna pljuča. Ko je potem odšel po svoje vojaške listine, je

Gospodarska bilanca

25-letne italijanske vladavine v Julijski Benečiji

(Po A. J. — "Slovenski List", Buenos Aires.)

Nadaljevanje . . .

Cetudi je Italija prevzela vse avstrijsko premoženje v novih pokrajinalah, vštevi velike gozdne komplekse in rudnik živega srebra v Idriji, ni hotela prevzeti in zamenjati nihom avstrijskih državnih papirjev, ki jih je imelo prebivalstvo novih dežela. Primorci smo bili z grožnjami in zapori prisiljeni podpisovati avstrijsko vojno posojila in teh je bilo pri nas ob koncu voje okoli 30 milijonov kron. Celotna materialna škoda je bila preko 25 milijonov lir, da ne govorimo o neprecenljivi in nepovračljivi kulturni in moralni škodi. Šele po dolgem presledku in neumornem delu za vpostavitev so mogli naši večji denarni zavodi Trstu in Puli obnoviti svoje delovanje. Ta čas so izkoristili italijanski denarni zavodi za vdor v naše kraje in vasi s svojim delom vsiljujoč slovenskemu kmetu razmeroma visoka posojila, ki so se dovoljevala in dala iz političnih nagibov v zasebni najosnovnejšim finančnim načelom in kriterijem. Kaj čuda, če niso bile kmetije takim s posojili naloženim bremenom, ko je bila inflacija premagana. Nastopila deflacija je zrušila veliko število poprej evetočih kmečkih posestev.

Vojna odškodnina in tativna naših ustanov

Ni bilo dovolj, da je 1920. leta nastopila gospodarska kriza vrgla ob tla kupno moč dogodkih oškodovanega prebivalstva, ali dovoljevanje in uporaba odškodnin sta bila slabo organizirana in nekontrolirana. Improvizirana stavbinka podjetja so izkoristila slovenskega kmeta po Goriskem in v mnogih primerih ga celo ogoljufala za vso odškodnino. Naravno so bila ta podjetja italijanska, ker so oblastna favorizirala samo italijansko delovno silo. Škoda, ki so jo utrpeli goriški posestniki, je šla v stotine milijonov.

Sedanja svetovna vojna bude postala za Kanado velika pomena, kajti, kakor znašo se tekom vojne izumili posebno iznajdbo, kateri so dali ime "radar". Z pomočjo radarja je bilo mogoče dognati smer in daljavo fizičnih predmetov v ozračju, ki so bili izredno oddaljeni od radarja. Tako je sedaj mogoče dognati, od kje prihajajo eiroplani, ki so oddaljeni na stotine milij. Z pomočjo te iznajdbe je teda lahko dognati, kjer so podvodne mine in slične naprave. — Sedaj pa bodo v Kanadi iskali z pomočjo radarja, — razne rude, kajti radarji označi pod zemljo ravno tako, kakor v ozračju. Na ta način bodo odkrili vse polne ležišč raznolike rude v vseh krajih Kanade, ki so že sedaj znani, da je v njih mnogo ru-

Komaj se je bil fašizem 1922. polasti vladnega krmila, je je sistematično preganjati gospodarske in dobrodelne ustanove, ter se polačati njih imovine. Tako je razpustil "Dijasko podporno društvo" v Pazinu in se polasti monumentalne nove zgradbe dijaškega konvikta, ki je stala milijon zlatih kron, zbranih po vinariju med narodom. Bila so razpuščena vsa druga naša podpora društva širom Primorske in njih premoženje je prešlo v italijanske roke. Enaka

zakonca, dete, potrebuje sposobno, zvesto žensko za pospravljanje, kuhanje in pranje, povoljno prostega časa: lastna prijazna sofa: kopališča Obzirna gospodarstva. Telefonirajte: AC 2-6580 predpoldne ali po 8.30 zvečer.

(118—124)

H I Š N A

zakonca, dete, potrebuje sposobno, zvesto žensko za pospravljanje, kuhanje in pranje, povoljno prostega časa: lastna prijazna sofa: kopališča Obzirna gospodarstva. Telefonirajte: AC 2-6580 predpoldne ali po 8.30 zvečer.

(118—124)

G I R L S — W O M E N

NOVELTY GLASS WORKERS SPUN AND SOLID PLEASANT SURROUNDINGS SAPAL NOVELTY GLASS 349 — 2nd AVENUE N. Y. C.

(118—124)

W A I T R E S S

FIRST CLASS RESTAURANT Refined clientele — Good salary and excellent tips — Also COUNTER GIRLS FOR SALADS AND SANDWICHES Part time — Steady work — Meals furnished — Apply: COCHONE'S 62 NEWARK ST. HOBOKEEN, N. J. Tel. HO 3-9151 (119—121)

W A I T R E S S

FIRST CLASS RESTAURANT Refined clientele — Good salary and excellent tips — After the war — Evening hours — Call After 4 P. M. MR. BRAUER — 1056 CLUB 1240 Springfield Ave. IRVINGTON, N. J. (119—123)

N I G H T K I T C H E N W O M A N

Some knowledge of SHORT ORDER COOKING — Also WAITRESSES Alternate 8 hour shifts — Excellent salary and tips — room and board — Pleasant working conditions — Apply: AVENEL DINER, Route 25, AVENEL, N. J. — Tel. WO 8-0260 WMC Rules apply. (118—124)

M A I D — Needed at Once

FOR COTTAGE INFIRMARY Live in: pleasant surroundings: home like atmosphere with fine elderly women. Can become permanent emp. for reliable women. — Apply: JOB HAINES HOME for the AGED 250 Bloomfield Ave., BLOOMFIELD, N. J. — Tel. BL 2-0792 (118—124)

W A I T R E S S

WANTED IMMEDIATELY COOK WAITRESS DISHWASHER EXCELLENT SALARY FOR RIGHT PERSON Cook's Hours: 12 Noon to 9PM Other Shifts at Your Convenience Home Like Working Conditions STEADY POSITION REFINED CLIENTELE ADAM'S LUNCHEONETTE 644 Mt. Prospect Ave. NEWARK, N. J. (118—120)

H I G H S C H O O L G I R L S

EARN A GOOD SALARY DURING VACATION Also GIRLS and WOMEN Ages 16 Years and on LIGHT FACTORY WORK NO EXPERIENCE NECESSARY POST WAR FUTURE Apply Immediately

K & W GLASS WORKS INC. 70th and Durban Avenue NORTH BERGEN, N. J. and 418 — 54th Street WEST NEW YORK, N. J. WMC Rules Observed (118—124)

W A I T R E S S E S W A N T E D

NIGHT WORK Excellent pay with good tips — Experienced only — Steady work — Apply immediately.

BRIGHT SPOT DINETTE 360 KEARNY AVE KEARNY, N. J. Tel Kearny 2-3834 (117—123)

Opozrite se druge, ki ne hitajo "G. N." na te oglase. — Mogče bo komu vstrečeno.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00 STANE SEDAJ

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani.

Recepti so napisani v angleškem jeziku; poniekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kakša jed posebno v navadi.

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izpolnit.

Knjigarna Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

(115—121)

stali občinski davki neznašljivi. Male občine s komaj tisoč ali par tisoč prebivalci, so zaredile v ogromne dolbove, ki so dosegli po nekod celo polmilionske zneske. Izključno kmetske občine so morale plačevati sto in sto tisoč za nogometna igrišča, da se je tam lahko zabavalo nekaj italijanskih učiteljev in že levezala vladajoča raznarodovalna politika.

Da še bolj zagreni našemu kmetu že samo ob sebi, trpko in težko življenje, zabranila mu je Italija svobodno razpolaganje in uživanje skupnih zemljišč in gozdov z uvedbo zloglasnega zakona o uživanju skupnih zemljišč (usci civici). S tem so hoteli brez vsake zakonite podlage ugrabit našemu prebivalstvu stominilionske zemljiščne vrednosti.

(Dalje prihodnjic.)

HELP WANTED :: ŽENSKO DELO

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

(116—122)

Pomočnica za Popravila

TRGOVINI ZA ŽENSKE OBLEKE

STALNA SLUŽBA — DOBRA PLAČA

Vprašajte:

MANON DRESS SHOP

2 W. 57th ST. NEW YORK

all poklicite CO 5-9248 (120—122)

HIŠNA DELAVKA — KUHARICA

2 odražena ter 7 mesec staro dete.

Belle Harbor v poletju: 1 sobe, splohotni, plača po dogovoru.

BE 5-2332 (120—122)

Pomočnica za Popravila

SAMO IZURJENA VOPISTEVA

IZVRSTNA PLAČA</

SERŽANT DIAVOLO

Spisal MARCEL PRIOLLET ::

— Potrpite še nekaj časa, lepo vas prosim, dobljena.
Poskusim še enkrat izpolniti vaš zahtevo! —

je nadaljevala nesrečna Monika z drhtečim glasom.

Toda ta čas je stopil Mrtvi k Dožu in se skočožljeno zarežal:

— Odveč je voditi nas za nos. Naša informacijska pisarna posluje brezhibno. Naše informacije so točne. Vemo zanesljivo, da zapusti grof de Royaljoie čez tri dni Nizzo in odpotev v Maroko, da prevzame poveljstvo 4. polka tujiske legije. Vas in vašo... krščenko pusti v Francijo, ker misli, da Riff ni primezen kraj za vajine počitnice.

Če bi bili tako nespametni, da bi ponovno podaljšali rok za odkupnino, bi morali odpotovati v Maroko in tvegati življenje, da bi sporocili vašemu možu to veselo novico.

Tega pa nočemo storiti... Preživljanje je drago. Raje se izognemo potnemu strošku.

Monika je bila vsa iz sebe. Spoznala je, da se ne more iztrgati iz kremljev teh brezvestnih izkorisčevalcev. Ker je pa ob moževi strani spoznala, kaj je pogum, je tvegala še zadnji poskus.

— Žrtvujte mene, če že hočete, toda polkovnika Huberta de Royaljoie se ne smete dotakniti. Ta hrabri vojak je posebljena čast in pogum. Res mu je bilo poverjeno važno, toda tudi nevarno mesto. Vojno ministrstvo si obeta od njega mnogo. Končna zmaga je odvisna samo od njega.

Monika pa nji mogla dolgo braniti svojih interesov.

Da napravijo konec protestom polkovnikove žene, so začeli Dož, Krvnik, Smrt, Orel, Naprstec, Harlekin in Razbojniki v en glas kričati:

— Stotisoč frankov!... Stotisoč frankov!... Stotisoč frankov!

— Toliko denarja ne morem spraviti skupaj, saj sem vam že rekla! — je izjavila nesrečna žena. — Pač sem pa prodala ves nakit in ga nadomestila z imitiranim. Tako sem spravila skupaj petdeset tisoč frankov. Spremite ta z nesek, zadovoljite se s tem malim imjetjem.

— To je pa res malo imjetje! — se je zasmajala Smrt.

— Ne! — je zakričal Dož. — Določili smo sto tisoč in niti franka ne popustimo. Vendar se pa lahko oziramo na vaš dobro voljo in vam predlagamo poravnava.

— Kakšno?

— Izročite nam bankovce, ki jih imate pri sebi. To zadostuje za polovico vašega dolga. Na drugo polovico nam pa podpišite menico, ki zapade 23. marca, torej čez mesec dni.

Pod tem pogojem lahko polkovnik de Royaljoie odpotev k svojem polku, ne da bi zvezel za vašo sramoto.

Yvetina mati bi bila žrtvovala življenje, da obvarje svojega moža tega strašnega udarca. Zato ni mogla odkloniti podpisa.

Izročila je Dožu denar, potem se je pa brez obotavljanja podpisala na menico.

Tedaj so se zborovali zadovoljno spogledali. Lopovi, ki so se pečali z najsrmatnejšim poslom na svetu, so si čestitali, da bo bitka

United We Stand By Fitzpatrick

Amerikanci pazite na vojno produkcijo

Washington. — Fred M. Vinson, ravnatelj urada za vojno mobilizacijo in za "Reconversion", je pozval ameriški narod naj dobro pazi na našo vojno proizvodnjo, dokler ne bo premagana zadnja Japonska in se dejela ne bo vrnila nazaj na proizvodnjo za mir. Obenem pa je pohvalil ljudstvo, da je uspel "dovršiti najbolj čudovito nalogo v vsej svetovni zgodovini". OWI

War Bondi prodani v šolah služijo nakupu vojnih potrebščin

Washington. — Treasury War Finance Division je nazznila, da so šolski otroci z nakupom \$107,741,730 War bondov od avgusta 1944 naprej pomagali nakupiti 17,595 komadov vojaške opreme—od jeepov do superfortress. Ta oprema, katere vsaki komadi nosi ime šole, ki ga je financirala, obsegata tudi 17,866 ambulanc, 115 letal za prevažanje ranjencev in 249 lovskih letal.

ANNUAL PICNIC

SPONSORED BY
NEW YORK ALL AMERICANS
Lodge No. 580 S. N. P. J.

To Be Held at
KARL'S "DEE OLD HOMESTEAD"
62-06 FRESH POND ROAD, NEAR METROPOLITAN AVE.
RIDGEWOOD, L. I., N. Y.

Sunday, June 24th, 1945

START 3 P. M. — Until ? ? ?
TICKETS 50 CENTS, INCL TAX
MUSIC BY OUR FAVORITE

KOMENTAR O SODOBNIH DOGODKIH

(Nadaljevanje z 2. str.)

kateri onih, ki so tej borbi Londonu, New Yorku ali Cle-

nasprotovali, ki se niso zave-

dali globočine narodne sile, ki

je velevala neizprosen boj pro-

ti vsem, ki so stregli narodu

V velikem stadionu v Ljub-

ljanu so domobranici ponovno

jo pot so vsmirili s potom na-

prisegali Hitlerju. To priso-

roda. Nič čudnega torej ni, če

so položili pred enim največ-

čitamo v seznamu poverjeni-

jih krvnikov slovenskega na-

roda, policijskim generalom

Roessenerjem, pod odlokom

katerega je bilo postreljenih,

pobitih, mučenih in poklaniah

na stotine ljudi in požganah na

stotine slovenskih domov.

Veliki paradi narodnih izda-

in umetnosti v Ljubljani je

je na Kongresnem trgu je pri-

poslala maršalu Titu pozdrav,

s ostovalom poleg Roessenerja

in ozigosanega narodnega iz-

dajalec Rupnika tudi ljubljans-

ki nadškof Rožman. V znak

protesta so prebivalci Ljub-

ljane ta dan ostali v svojih hi-

šah.

MIRKO G. KUHEL,
tajnik SANSA.

Narodnostne skupine v Chi-

cagu si določijo kvote za

bonde

Washington. — 31 narod-

nostnih skupin v Chicagu si je

določilo sveto \$75,000,000 za

7. vojno posojilo. Tako poro-

ča dr. W. W. Sweet in nje-

co-chairman dr. W. E. Garri-

son, oba od Nationality Group

Division.

Dne 3. maja so začele te

skupine svojo kampanjo še

pedno je bilo posojilo odprt.

Dne 5. maja so prišla nasled-

njena poročilo: Poljaki \$2,700

War Bondov, britanska sku-

pine 100,000, Rusi 25,000, Gr-

ki 550,000, Srbi 75,000, Litvan-

ci 55,000. — Te skupine name-

ravajo prirediti mnogo shodov

in posebnih prireditve, da se

izboljša prodaja bondov.

OWI.

Na početku kampanje

so skupine izjavile, da

je bilo posojilo \$100,000,000.

Na koncu kampanje pa je

zaznalo, da je bilo posojilo

za 7. vojno \$75,000,000.

Na koncu kampanje pa je

zaznalo, da je bilo posojilo

za 7. vojno \$75,000,000.

Na koncu kampanje pa je

zaznalo, da je bilo posojilo

za 7. vojno \$75,000,000.

Na koncu kampanje pa je

zaznalo, da je bilo posojilo

za 7. vojno \$75,000,000.

Na koncu kampanje pa je

zaznalo, da je bilo posojilo

za 7. vojno \$75,000,000.

Na koncu kampanje pa je

zaznalo, da je bilo posojilo

za 7. vojno \$75,000,000.

Na koncu kampanje pa je

zaznalo, da je bilo posojilo

za 7. vojno \$75,000,000.

Na koncu kampanje pa je

zaznalo, da je bilo posojilo

za 7. vojno \$75,000,000.

Na koncu kampanje pa je

zaznalo, da je bilo posojilo

za 7. vojno \$75,000,000.

Na koncu kampanje pa je

zaznalo, da je bilo posojilo

za 7. vojno \$75,000,000.

Na koncu kampanje pa je

zaznalo, da je bilo posojilo

za 7. vojno \$75,000,000.

Na koncu kampanje pa je

zaznalo, da je bilo posojilo

za 7. vojno \$75,000,000.

Na koncu kampanje pa je

zaznalo, da je bilo posojilo

za 7. vojno \$75,000,000.

Na koncu kampanje pa je

zaznalo, da je bilo posojilo

za 7. vojno \$75,000,000.

Na koncu kampanje pa je

zaznalo, da je bilo posojilo

za 7. vojno \$75,000,000.

Na koncu kampanje pa je

zaznalo, da je bilo posojilo

za 7. vojno \$75,000,000.